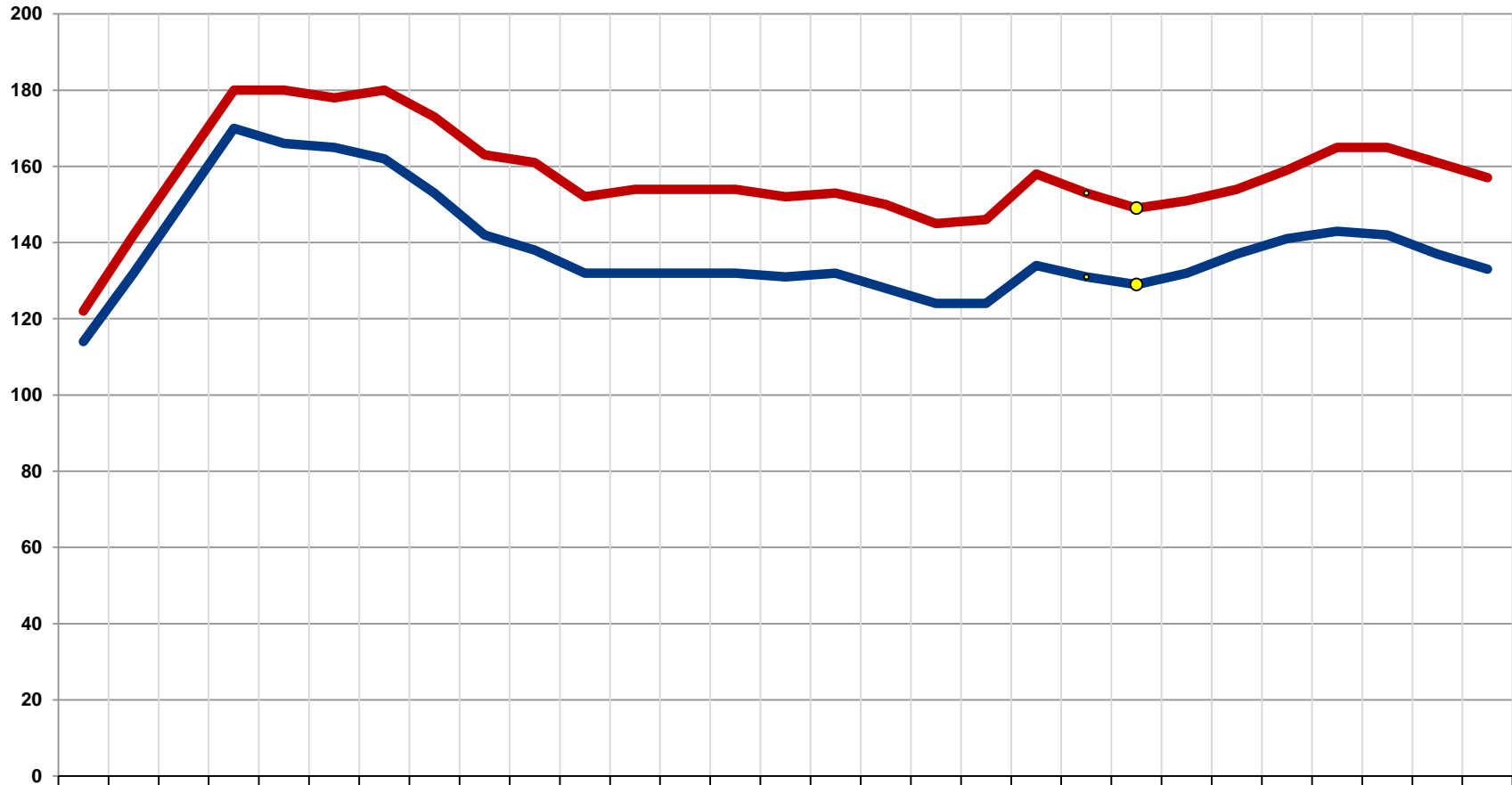

S3. Huoltosuhte (Etelä-Karjala)

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
— Ei työlliset, EK	122	142	161	180	180	178	180	173	163	161	152	154	154	154	152	153	150	145	146	158	153	149	151	154	159	165	165	161	157
— Ei työlliset, FIN	114	132	151	170	166	165	162	153	142	138	132	132	132	132	131	132	128	124	124	134	131	129	132	137	141	143	142	137	133

Lähde: Työlliset: Tilastokeskus ja työvoimatutkimus; Väestö: Tilastokeskus, väestötilasto

S3. Huoltosuhde (Etelä-Karjala)

Arviointiperusteet: Indikaattori mittaa montako ei-työllistä henkilöä alueella asuu kutakin työssä olevaa (eli työllistä) henkilöä kohti. Ei-työllisiksi luetaan työttömät työnhakijat, työvoiman ulkopuolella olevat 15-64 -vuotiaat, alle 15 -vuotiaat lapset sekä 65 vuotta täyttänyt väestö. Suhdeluvun suuruuteen vaikuttavat siten sekä työssä olevien työikäisten suhteellinen osuus väestöstä että ikärakennetekijät (lapsi- ja vanhusväestö). Korkea työttömyys näkyy suhdeluvussa aina selvästi. Joskus huoltosuhdetta mitataan pelkän ikärakenteen pohjalta eli verrataan työikäisten määrää muun väestön määrään. Tällöin puhutaan väestöllisestä huoltosuhteesta.

Talouden suhdannevaihtelut näkyvät luvuissa. Työssä tai työttömänä olo vaikuttaa tässä kuvattuun taloudelliseen huoltosuhteeseen merkittävästi. 1990 -luvun syvän laman aikana ei-työllisten määrä suhteessa työllisiin kasvoi huomattavasti vuoden 1990 tasosta, kun työttömien määrä lisääntyi ja työllisten määrä väheni. Etelä-Karjalassa työllisyysaste on maan keskiarvoa pienempi eli ”ei-työllisiä” työikäisiä on keskimäärää enemmän. Myös 65 vuotta täyttäneen väestön melko suuri osuus heikentää huoltosuhdetta. Huoltosuhde onkin ollut maakunnassa jo pitkään maan keskiarvoa heikompi.

Vuonna 2016 taloustilanne alkoi kohentua Suomessa. Tämä näkyi taloudellisen huoltosuhteen paranemisena valtakunnallisesti muttei niinkään Etelä-Karjalassa. Huoltosuhteen pohjalukuna oleva Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen työllisten määrä pysyi vuonna 2016 edellisen vuoden tasolla (53 000). 65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä jatkoi kasvuaan (25,5 %, koko maa 20,9 %).

Vuonna 2016 Etelä-Karjalassa oli 165 ei-työllistä 100 työllistä kohti. Koko maan vastaava luku on 142, eli maakunnassa tilanne on keskimääräistä heikompi. Maakuntien välisessä vertailussa Etelä-Karjalan huoltosuhde oli maakuntien heikommalla puolella: viidessä maakunnassa on Etelä-Karjalaa huonompi ja kolmessatoista parempi huoltosuhde. Koko maan heikoimmat huoltosuhteet olivat Pohjois-Karjalassa (176), Kymenlaaksossa (173) ja Kainuussa (172). Alhaisin huoltosuhde oli Ahvenanmaalla (100), Uudellamaalla (117) ja Pohjanmaalla (135).

Ellei työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien määrä tulevaisuudessa pienene nopeammin kuin eläkeläisten määrä kasvaa, johtaa se vääjäämättä huoltosuhteen heikkenemiseen. Taloudellinen huoltosuhde näyttääkin jääneen pysyvästi korkeammalle tasolle kuin ennen lamaa. Tulevaisuudessa ikärakenteen muuttumisen vaikutus korostuu entisestään. Ikärakenteen vanhenemisen lisäksi taloudellista huoltosuhdetta rasittaa laman jälkeen Suomeen jäänyt rakenteellinen työttömyys.

On kuitenkin muistettava, että mittaria ja ylipäättään huoltosuhteen arviointia ei ole järkevä käyttää liian yksioikoisena osoittimena, joka jakaa väestön ”tuottaviin” ja ”huollettavana oleviin”. Työttömänä olo on yhteiskunnan ja erityisesti yksilön kannalta yleensä aina varsin tappiollinen vaihtoehto ja työttömyyden aleneminen parantaa huoltosuhdetta järkevällä tavalla, kun työttömät työllistyvät. Ei -työllisiin kuulumisen voi yhteiskunnan pitkän tähtäyksen kehityksessä kuitenkin olla myös positiivinen asia. Esimerkiksi lasten kasvava määrä tai opiskelijoiden suuri osuus näkyy tietyn vuoden korkeana huoltosuhteena, mutta on samalla luomassa tulevaisuuden tuotantomahdollisuuksia.

Indikaattorin kehittyminen: Etelä-Karjalassa indikaattorin S3 trendisuora v.-11 --16 on nouseva ja kehitys suunnilleen valtakunnallista tasoa. Etelä-Karjalassa indikaattori S3 on kehittynyt vuoden 2011 jälkeen **negatiivisesti**, kansallisen kehityksen **mukaisesti** indikaattorin tason oltua v. 2016 kansallista tasoa **heikompi**.